

1.8 අනුරාධපුර යුගයේ බෞද්ධ භික්ෂුවගේ ධර්මධාරිත්වය

පූජ්‍ය වැලිමඩගම කුසලධම්ම හිමි
පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණිය.

ABSTRACT

ආදි බෞද්ධ මූලාශ්‍රයෙන් බෞද්ධ භික්ෂුවට පැවරුණු කාර්යභාරය ප්‍රධාන කොටස් දෙකක් යටතේ හඳුනාගත හැකි ය. එනම් ආගමික හා සාමාජික වශයෙනි. මෙයින් ආගමික කාර්යභාරය බෞද්ධ භික්ෂුවට පැවරුණු ප්‍රමුඛතම වගකීම ලෙස හඳුනාගත හැකි ය. එය ප්‍රධාන කොටස් 03 කට වෙන් කළ හැකි ය. එනම්, ආධ්‍යාත්මික කාර්ය සාධනය හෙවත් සාමඤ්ඤඵල සාධනය, විනයට අනුව කටයුතු කිරීම හෙවත් ප්‍රාතිමෝක්ෂ සංවරය හා ධර්මධාරිත්වයයි.

බුද්ධකාලීන භික්ෂු සමාජයෙන් අධිශ්ඨ වූ ථේරවාද භික්ෂු සමාජය ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දුන්නේ ක්‍රි. පූ. 03 සියවසේ අනුරාධපුර යුගය තුළ දී ය. ශ්‍රී ලාංකේය බෞද්ධ සංස්කෘතියේ ආරම්භය, සංවර්ධනය හා නව ප්‍රවණතා ඉස්මතු වීම මෙම යුගයේ සිදු වී තිබේ. මෙම පර්යේෂණය මගින් බලාපොරොත්තු වන්නේ සූත්‍ර හා විනය පිටකයන්, පෙළ අටුවා, ටීකා, වංශකථා, සිංහල සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ හා අභිලේඛන ආදී මූලාශ්‍රය ඇසුරු කරමින් ක්‍රි. පූ. 03 සියවසේ මෙරට ආරම්භ වූ අනුරාධපුර යුගයට අයත් භික්ෂුව, භික්ෂුවට අයත් ආගමික කාර්යභාරයේ කොටසක් වූ ධර්මධාරිත්වය විෂයෙහි කටයුතු කොට ඇති ආකාරය විමර්ශනය කිරීමයි. අනුරාධපුර යුගයේ බෞද්ධ භික්ෂුවගේ ධර්මධාරිත්වය පිළිබඳ ප්‍රධාන සන්ධිස්ථාන, අට්ඨකථිකා, අට්ඨකථාවරිය, ආවරිය, පොරාණ, භාණක, ධර්මධාරි ආදී තනතුරුත්, ග්‍රන්ථකරණය, ත්‍රිපිටක සංවර්ධනය ආදී ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳවත් මෙහි දී අවධානය යොමු කෙරේ.